

Trpné prídavia takúto možnosť formálneho testovania neposkytujú, keďže ich výskyt v predikatívnej pozícii môže signalizovať až 4 rôzne gramaticke významy pasívum (*žiak je chválený učiteľom*), rezultatívum (*dom je zbúraný*), konverzívum (*x je obstaraný v y - y obsahuje x*), slovesno-mennú prídavicu (*Peter je uzavretý - má uzavretú povahu*)

V rozoberanom materiáli sme vyhľadali všetky prípady samostatného výskytu činných prídaví pri sponě. Zistili sme, že väčšinu tvoria činné prídavia sloves označujúce vyvolávanie psychofyziologických reakcií u živých bytostí, resp. pôsobenie na psychofyziologický stav živých bytostí *alarmovať, demoralizovať, desiť, drásť, dusiť, fascinovať, gnúvať, hypnotizovať, intovať, lákať, miasť, mobilizovať, motivovať, mučiť, narkotizovať, nabádať, ničť, občerstvovať, oblažovať, obodňovať, obšťašňovať, očarovať, odpudzovať, odpúšťať, odrádzať, odstrašovať, odsudzovať, oduševňovať, odzbrojovať, ohlušovať, ohromovať, ohuľovať, okúzľovať, omamovať, omračovať, oslabovať, oslepuť, osviežovať, oživovať, poburovať, podkušovať, podnecovať, podpichovať, pohoršovať, pokorovať, ponížovať, popudzovať, posilňovať, potešovať, povzbudzovať, povznášať, prekvapovať, provokovať, rozrušovať, rozohňovať, rozčľňovať, rozptyľovať, skľučovať, skrušovať, spaľovať, stiesňovať, strhávať, sužovať, škrtiť, šokovať, tŕsť, traumatizovať, tryzniť, ubíjať, udivovať, uchvaľovať, umárat, umŕtvovať, unavovať, upokojuť, urážať, usávať, utešovať, utišovať, uzmierovať, vzpružovať, vyčerpávať, vysilovať, zadúšať, zarážať, zavádzať, zavrhuť, zdôstojňovať, drviť, zhadzovať, zľahčovať, znepokojovať, znevažovať, zneuctovať, zraňovať, zušľachťovať*

Pokúšali sme sa transformovať konštrukcie s VF na sponovo-prídavové konštrukcie, aby sme zistili, ktoré faktory umožňujú alebo znemožňujú sa mostatný výskyt činného prídaví pri sponě. Ukázalo sa, že východiskovú konštrukciu s VF možno bezprostredne transformovať na sponovo-prídavovú konštrukciu vtedy, keď

- 1 východisková konštrukcia má subjekt S a zároveň
- 2 predikátor východiskovej konštrukcie nemá formant "sa" a zároveň
- 3 predikátor východiskovej konštrukcie má sému -zámernosť a zároveň
- 4 vo východiskovej konštrukcii nie je komplement K s významom dôsledku

Z toho vyplýva, že nemožno bezprostredne transformovať

- 1 bezsubjektovú vetu

Zadúša ho → **Je zadúšajúci*,

- 2 vetu s formantom "sa"

Helena sa umára → **Helena je umárajúca sa*,

- 3 vetu s predikátorom bez sémy -zámernosť

Peter ponizuje Jana → **Peter je pre Jana ponizujúci*,

- 4 vetu s komplementom K s významom dôsledku

Tento stav mobilizuje k činnosti. → **Tento stav je mobilizujúci k činnosti*

Transformácia konštrukcií s VF na sponovo-prídavové konštrukcie je možná v prvých 3 prípadoch prostredníctvom sprostredkujúcej konštrukcie, ak vo východiskovej konštrukcii existuje komplement K s významom prostredku alebo príčiny